

DOMAČIN.

DOMAČIN izhaja vsako soboto popoldne, če je ta dan praznik dan poprej ob istem času. — Naročnina za Ljubljano z dostavljanjem na dom: celoletno 3 K, polletno 1 K 50 v, četrletno 75 v; po pošti: celoletno 4 K, polletno 2 K, četrletno 1 K. — Uredništvo je na Miklošičevi cesti št. 16 v I. nadstr. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu DOMAČINA. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. — Inzerati (oglas): Trikrat razdeljena petit-vrsta pri enkratni objavi 12 v, pri vsaki nadaljnji objavi 8 v, pri dvostopni petit-vrsti v reklamnem delu stane vrsta 20 v. Cela stran 30 K, pri večkratnem objavljanju po dogovoru znaten popust. — Upravništvo je na Miklošičevi cesti št. 16 v I. nadstr.

Štev. 41.

V Ljubljani, dne 24. decembra 1914.

Leto II.

Oklic.

Vsled vojnih dogodkov na severu naše domovine je moral velik del prebivalcev Galicije in Bukovine začasno zapustiti svoja domovja ter pobegniti v druge kraje, ki niso ogroženi od sovražnika. Del teh beguncev je po oblastveni odredbi nastanjen na Kranjskem.

Položaj, v katerem so ti pomilovanja vredni ljudje patrijotičnega mišljenja, je nad vse žalosten. Brez lastne krivde so bili primorani kar najhitreje zapustiti svoja posestva in vse svoje imetje.

Največ beguncev v naglici ni moglo rešiti drugega kakor to, kar so imeli v trenutku pobeга na sebi. Mnogo rodbin je bilo na begu ločenih od svojih rednikov.

Država se je sicer na dalekosežen način zavzela za te nesrečneže; plačuje stroške njih vzdržavanja v pribežališčih ter jih ob svojih stroških preskrbuje z najpotrebnejšimi oblačili.

Toda ta državna oskrbovalna akcija, dasiravno zahteva ogromne vsote, vendar nikakor ne more preskrbovati beguncev z vsem tem, kar neizogibno potrebujejo za vsakdanje življenje.

Podpisani pomožni odbor, ki si je stavil za nalogo, da na Kranjskem nastanjenim revnim beguncem po možnosti olajša njih usodo, se obrača do občinstva z iskreno in nujno prošnjo, naj mu nakloni darila v denarju ali naturalijah, da se beguncem preskrbe zimske obleke, čevlji, odeje, životno in posteljno perilo, jestvine, kurilo in druge vsakdanje potrebščine. Vsak najmanjši dar se hvaležno sprejme.

Darovi naj se blagovolijo oddati pri c. kr. deželni vladi v Ljubljani, I. nadstropje, vrata št. 40, ali pri c. kr. okrajnih glavarstvih.

Rudolf grof Chorinsky s. r.,
c. kr. dvorni svetnik.

Leopold baron Liechtenberg s. r.,
deželnega glavarja namestnik.

Dr. Karel Triller s. r.,
deželni odbornik, podžupan ljubljanski.

Dr. Evgen Lampe s. r.,
stolni kanonik, deželni odbornik.

Ivan Sušnik s. r.,
stolni kanonik.

Kazimir Eljasz s. r.,
gimn. ravnatelj.

Svetovna vojna.

Z avstrijsko-ruskega bojišča.

O splošnem umikanju Rusov.

Vojaški sotrudnik graškega lista „Tagespost“ piše: Splošno umikanje Rusov je v polnem teku. Umikanju v Galiciji in na južnem Poljskem od nas poraženih štirih ruskih armad so se sedaj pridružile tudi prva, druga in peta ruska armada, ki so stale nasproti Hindenburgu.

Odločitev to pot ni padla na Poljskem, ampak v zahodni Galiciji, torej na levem ruskem krilu. Velika bitka pri Limanovi, v kateri je pod vodstvom nadvojvode Jožefa Ferdinanda stoječa četrta armada in še neka druga avstrijska vojna skupina Ruse odločilno premagala, je provzročila najprej rusko umikanje v zahodni Galiciji in nato še na južnem Poljskem. Rusko vojno vodstvo se je balo, da bi mu ne bilo zabranjeno urejeno umikanje med Varšavo in Ivangorodom, odnosno proti sprednjemu Sanu. Hitro zasledovanje dveh ruskih južnopoljskih armad, ki so se umikale z ozemlja Piotrkow—Novo Radomsk—Skalbmierc, po naših armadah pod poveljstvom generala Dankla in Böhm-Ermollija je ogrožalo tudi nadaljnjo rusko defenzivo na severnem Poljskem. Zato so nastopile tudi prva, druga in peta ruska armada umikanje z ozemlja Gombin—Lowicz—Lodz.

Kam se Rusi umikajo, se še ne da spoznati, ker še nimajo podatkov o velikostih po naših in nemških četah na severnem in južnem Poljskem izvojevanih odločitev.

Največjega pomena so sedaj dogodki v vzhodnem delu zahodne Galicije. Tam se še upirajo močne ruske sile na črti Lisko—Zakliczyn (jugozahodno od Tarnova), da krijejo ne samo ruska umikanja črez Dunajec proti severovzhodu, ampak tudi odhod ruskih armad na južnem Poljskem proti gorovju pri Kjelcah.

Armada Borojeviča, kateri gre velika zasluga, da so se posrečile naše operacije, je napadla predvčerajšnjem Ruse na črti Krosno—Zakliczyn. Napad napreduje. Če prodre v najkrajšem času na desnem krilu na črti Krosno—Lisko, bo nastal za Ruse zelo kritičen položaj. Njihovo umikanje proti spodnjemu Sanu bi v tem slučaju postalo dvomljivo. Ceste med Visloko in spodnjim Sanom so polne ruskih trenskih voz, ki se le s težavo pomikajo naprej, oziroma nazaj.

Pričakovati pač smemo najprej uspeha pri Zakliczynu, ker tukaj lahko napadamo na dveh frontah. Rusi bodo gotovo napeli vse sile, da se bodo kolikor mogoče dolgo držali na črti Krosno—Lisko. V splošnem se lahko reče, da se je nameravana ruska ofenziva na Poznanjsko, v prusko in avstrijsko Šlezijo, od katere so Francozi in Angleži toliko pričakovali in ki bi razbremenila težavni položaj naših sovražnikov na Flanderskem in Francoskem, popolnoma izjalovila, čeprav so vrgli Rusi nad dva milijona bojnikov na bojišče.

Končna odločitev se seveda še ni dosegla, ker se ji sovražnik izogiba s tem, da na celi črti trobi k umikanju. Če bi energično zasledovanje, posebno pa hitro napredovanje naših čet v vzhodnem delu zahodne Galicije vendarle moglo doseči tako odločitev, se ne more vedeti.

Sovražnik je bil pri Limanovi poražen od naših, pri Lodzu pa od nemških čet. Naša genijalno započeta ofenziva je celo rusko bojno črto med Plockom in Karpati razbila. Uničen pa sovražnik še ni.

Rusi v Bohniji.

„Nowa Reforma“ poroča iz Bohnije: Pred nekaterimi dnevi so izgnali Avstrijci iz Bohnije Ruse, ki so se nahajali v mestu tri tedne do 15. decembra. Ruskim četam je poveljeval v Bohniji prvotno general Parczewsky, pozneje pa general Nabakov, ki je stanoval v županovi hiši. V Bohniji se je mudil nekaj časa tudi Radko Dimitrijevič, ki je župana, poslanca dr. Maissa, nagovoril rusko. Ko je izjavil dr. Maiss, da

Podlistek.

Na pokopališču.

Povest. — Iz slovaščine prevel Podravski.

I.

Bila je noč. Bila velika metelica. Sneg je šel kakor za stavo, kakor bi hotel napolniti ter z griči zravnati zale doline in rebra slovaške Orave. O kaki poti ali stezi ni bilo niti govora. Bile so zanešene, zasute. V smeri proti Leštinu sta korakala dva človeka. Po dolgem trudu sta srečno dospela k naselbini, k najbližji hiši, v kateri je še gorela luč.

Poprej nego sta vstopila, sta še obstala pod okni osvetljene hiše. Iz sobe se je čul naslednji razgovor:

„Ali naj ugasnem?“

„Ne, mati, počakajte; ne ugasnite še.“

„Saj je že pozno, draga moja; nemara poprej zaspiš, ako ne bo gorela luč.“

„Zaspim?“ je spregovorila s slabim, vprašajočim glasom mlada deva in vprla svoj otožen pogled v mater, katera je čitala za mizo sv. pismo. In ker je končala prvo poglavje, naredila si je znamenje, kje je prenehala, zaprla knjigo ter jo odložila v staro hrastovo omaro, ki je stala v kotu za mizo.

Ko je odložila knjigo, se je vsedla k postelji ter gledala bolnico.

Lice dekleta, že itak blede, je v hiši se nahajajoča svetloba delala še bolj blede. Njene sorazmerne črte ter še sedaj presunljiv in izraza poln pogled njenih oces pa je pričal o nekdanji mičnosti in krasoti, katere niti dolga bolezen ni mogla ugonobiti. In ti njeni lasje! Te, kakor vranovo perje črne kite ji služijo še sedaj v okrasje.

„Zaspim?“ je vprašala deklica utrujeno mater in ne čakajoča odgovora, si takoj odgovorila sama: „Da, zaspim, draga mamica, toda to bo zame dolgo, dolgo spanje.“

Materi so privrele solze iz oces. Rada bi govorila, toda ne more. Srce ji stiska žalost in glas ji obtiči v grlu. Ona ve, kam merijo hčerkinе besede, ve da za njo ni več pomoči. Pa položi roko na hčerkino čelo in poizkuša, če mar ni vroče. Roka se ji trese in krč ji le slabo premika ustnice. Rada bi potolažila bolnico saj z besedo, toda kakor bi bila prišla ob govorico; le samo gleda jo in posluša, ker besede spregovoriti ne more.

„Zaspim, toda poprej ga še zagledam. A on gotovo pride. Ne ugasnite še!“

Stara mamica je vstala s sedeža, pristopila k ognjišču in dela nekaj polen na ogenj. V sobi je po-

ne zna rusko, je ukazal Dimitrijevič svojemu pobočniku, naj njegov govor ponovi poljsko. Ruski vojaki so v mestu vse trgovine popolnoma oplenili, osobito tiste, kjer so se prodajala živila. Vlomili so tudi v več stanovanj. Dragoceno pohištvo in slike so odpeljali z avtomobili. Razbili so šolske klopi, s katerimi so kurili. Župana so internirali v njegovem stanovanju in mu zagrozili, da ga takoj ustrelje, če zapusti svoje stanovanje. V solnem rudniku so morali delavci delati naprej. Zagrozili so jim s smrtno kaznijo, če bi ne delali. Iz Bohinje so odposlali Rusi 50 železniških voz v Rusijo. Nabili so letake, da prihajajo kot prijatelji Poljakov, a ponoči so bili letaki raztrgani. Dne 15. decembra prijezdita nenadoma dva ulanca v mesto; Rusi so v paniki bežali, a 150 so jih ujeli, med njimi nekega majorja, ki je skočil iz prvega nadstropja hiše, v kateri je stanoval, da zbeži. Vasi v bohinijski okolici so popolnoma oplenjene. Škode so v Bohinji povzročili Rusi nad dva milijona kron.

Na bojišču pri Limanovi.

Vojni poročevalec „Tagesposte“ poroča dne 19. t. m.: Danes sem pod vodstvom polkovnika pl. Hoen-a obiskal bojišče pri Limanovi. Obisk ni bil samo zelo zanimiv, ampak tudi zelo pretresljiv. Kljub temu, da se že od 12. t. m. neprestano čisti bojišče, smo vendar v strelskih jarkih videli obilo trupel. Povsod smo našli sledi najljubših bojov, ki so se na številnih točkah razvili v boje z bajoneti in puškinimi kopiti; kot neme priče teh bojov leže daleč na okrog stotine razbitih puškinih kopit.

V noči na 11. decembra se je vršil pri nekem brezovem gozdu srdit boj. Videli smo strašne sledove boja: 1200 mrtvih vojakov je tam pokopanih. Grob pri grobu, med temi veliko še odprtih skupnih grobov, za še nepokopana trupla ruskih vojakov. Poleg tega je ležalo brezštevilno pušk, municije in druge vojaške opreme. Našli smo tudi grob, v katerem počiva 22 huzarjev. Poleg teh pa počiva v posebnem grobu njihov pol-

kovnik, ki je na čelu svojega polka pri naskoku na višino našel junaško smrt.

Povsodi na našem potovanju smo našli globoke luknje, katere so napravile granate. Poprek po dolini se vlečejo celi strelski jarki. Limanova sama kaže strašne posledice obstreljevanja. Obilo hiš je zgorelo, pri mnogih pa so poškodovane strehe in zidovje. Posebno veliko je trpel mestni del pri kolodvoru. Počasi se vrača običajno življenje v Limanovo. Ljudje se zopet vračajo v svoja bivališča, trgovine se odpirajo in vse kaže svoje veselje nad sijajno zmago avstrijskega orožja proti tako premočnemu sovražniku.

Iz obleganega Przemysla.

„Pester Lloyd“ poroča neki prijatelj lista iz Przemysla sledeče: 30. novembra. Mi smo od 7. novembra zaprti. Rusi imajo tako malo čet in topov, da niso v stanu, da nas oblegajo. Pride do manjših bojov, in to kadar naši pešči izpadejo iz trdnjave. Za sedaj streljajo Rusi na to ali ono utrdbo, pa slabo ali brez uspeha. Mi pa, kakor hitro jih zapazimo, takoj tudi streljamo. Mnogo izmed njih se vda vsled hude zime in pomanjkanja živeža. Mi bomo najbrže tako dolgo zaprti, dokler združene vojske ne izvojujejo odločilne zmage. Preskrbljeni smo dobro; v mestu smo uredili častniško menažo, kjer jemo zelo dobro in cenejše kakor kje drugod. Primankujejo nam samo časopisi. Mali trdnjavski list prinaša zelo malo novic. Pomisli le, mi se vozimo na sprehod. Neki prijatelj je kupil dva ruska konja, od katerih je bil eden težko ranjen, pa bo kmalu ozdravel. Poveljnik ima zelo smešnega konja, ki se imenuje „Gyula“. Nekaj dni je bil izvanredno mrz — 16 stopinj pod ničlo; sedaj je malo boljše. Slišimo o velikih nemških zmagah in pričakujemo vsak dan nadaljnjih v nadi, da bomo kmalu doma. Na Ogrsko smo pustili nekaj tisoč Rusov, da dobe tamkaj potrebne batine.

Dne 2. decembra. Zrakoplovec odleti šele jutri. Nič se ni izpremenilo. Rusi so naskakovali neko pozi-

stalo svetlejše in tišino, ki je nastala, je dramilo praskanje ognja.

Zunaj pa je med tem žvižgal veter in mrzla zima je z vso močjo prodirala skozi zaprta okna in duri v hišo. Od vetra nešeni sneg je šumel neprestano na šipah v oknih.

Komaj se je vsedla mati zopet k bolnici, je veter zažvižgal ter zasul vso okno s snegom.

„Nu, že je tukaj, mati! Ali ste slišali, da je trkal? Oh, moj Bog, čemu sem toliko bolna, da ne morem iti ter mu odpreti?“ je tarnala bolnica in njene oči so nekako čudno zažarele.

„Oh, to se ti je samo zdelo, moja draga. Ni tam nikogar. Samo veter tuli ter meče sneg v okna...“

„Ne, ne, moja mati. To ni veter.“

„Saj je zunaj grozna metelica, da človeku ni mogoče, da bi stopil iz dvorišča. Kako si moreš misliti, da bi danes kdo prišel; saj je že blizu polnoč.“

„Kakor tudi; toda ne srdite se, mati, jaz to čutim; vem, da se to mora zgoditi. On je prišel poslovit se od mene. Ne srdite se nanj, niti name, in pustite ga v sobo, kajti dokler ga ne vidim, ne zaspim.“

Mati, hotela pomiriti bolnico, je šla v drugo sobo. Črez trenutek se je vrnila in rekla: „Nu, saj sem ti rekla, da ondi ni nikogar.“

„Da ga ni? Vi ga le samo nočete spustiti. Saj sem ga videla stati pod oknom. Čemu mi nočete izpolniti te poslednje volje? Oh, ko bi bila nekoliko krepkejša, sama bi šla ven.“ Pri teh besedah je skušala vstati, toda omahuila je nazaj v posteljo in otožno tarnala.

Revna mati ni vedela, kaj ji je početi. Že je jela sama verjeti, da mora stati kdo pod oknom. Hoteč pomiriti hčerko, je dejala:

„Nu, ne jokaj, moje drago dete! Verjemi mi, da bi ti rada dala kos svojega srca, ko bi ti mogla pomagati, ali ako to ne, ko bi te mogla saj pomiriti. Tudi meni se je zdelo, da se nahaja nekdo ondi. Pojdem še enkrat pogledat.“

In znovič je šla ven. V veži je obstala in poslušala, toda ni čula ničesar, samo tuljenje vetra in šumenje snega. In odprla je duri na dvorišče ter pogledala ven. Sneg je zasipal njene solzne oči. Otrla si jih je ter zrla znovič v temno noč. Pa ni videla, niti slišala, da bi bil kdo na dvorišču, ali da bi se približeval. In čakala je zopet, poslušala znovič, toda nikjer nič. Že bi se bila rada vrnila v sobo, saj je bila že vsa otrpnela; toda kako pomiriti bolnega otroka, ki ji ne bo hotel verjeti, da tu ni nikogar?

Medtem je jel pred vratmi renčati domači pes.

(Dalje prihodnjič.)

cijo daleč od trdnjavskega pasu, pa so bili z velikimi izgubami vrženi nazaj. To je bil dosedaj njihov edini večji napad. Rusi imajo tu tako malo topov, da morejo samo eno stran obstreljevati.

Splošno umikanje Rusov, ki so poraženi. — Naša armada napada črto Krosno-Zakliczyn, drugodi pa zasleduje sovražnika.

Uradno razglašajo dne 17. decembra:

Zadnje vesti ne pripuščajo nobenega dvoma več, da je zlomljen odpor glavne ruske sile. Na južnem krilu v večdnevni bitki pri Limanovu, na severu od naših zaveznikov pri Lodzu in sedaj tudi ob Bzuri popolnoma poražen, vsled našega prodiranja preko Karpatov z juga ogrožen, je sovražnik pričel s splošnim umikanjem, ki ga skuša kriti, trdovratno se boreč ob vznožju Karpatov. Tu napadajo naše čete na črto Krosno-Zakliczyn. Na ostali fronti je zasledovanje v tiru.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, generalmajor.

Naše armade zasledujejo poražene Ruse na celi fronti. — Petrokov in Przedborz v naskoku zavzeta. — Uspešni boji Przemyslske posadke. — Položaj v Karpatih nelzpremenjen.

Uradno se razglašajo dne 18. decembra:

Poražene ruske glavne sile zasledujemo na celi čez 400 km dolgi bojni fronti od Krosna do izliva Bzure.

Včeraj smo vrgli sovražnika iz njegovih pozicij ob severnem obnožju Karpatov med Krosnom in Zakliczynom. Ob spodnjem Dunajcu se borijo zavezniške čete s sovražnimi zadnjimi četami.

V južni Poljski se je vršilo prodiranje doslej brez večjih bojov. C in kr. pehotni polk Viljem I., nemški cesar in pruski kralj št. 34, je vzel včeraj Petrokov v naskoku, oddelki Nagy-Szebenskega pehotnega polka št. 31 pa so v naskoku osvojili včeraj Przedborz.

Junaška przemyslska posadka uspešno nadaljuje boje v širšem polju pred trdnjavo.

Položaj v Karpatih se še ni bistveno izpremenil.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, generalmajor.

Ruski odpor na črto Krosno-Zakliczyn. — Zasledovalni boji na Poljskem. — Zavezniške armade so prekoračile Pilico. — Przemyslske izpadne čete so se vrnile v trdnjavo.

Uradno razglašajo dne 19. decembra:

Naše čete, ki so prodrle preko Krosno-Zakliczyn, so zadele včeraj na močan odpor. Tudi ob dolenjem Dunajcu se vrše srditi boji. Ruske zadnje čete, ki se žilavo upirajo na zapadnjem obrežju reke, smo skoraj popolnoma prepodili.

Na južnem Poljskem so se vršili zasledovalni boji. Sovražnika smo brez izjeme vrgli. Naša konjenica, ki je že predvčerajšnjem zvečer vdrla v Jedrzejew (Andrejew), je dosegla Nido. Dalje proti severu so zavezniške čete prekoračile Pilico.

Ako izvzamemo manjše, za naše orožje ugodne boje, se ni v Karpatih zgodilo ničesar. Izpadalne čete iz Przemysla so se po izpolnitvi svoje naloge zopet vrnile v mesto, ne da bi jih sovražnik nadlegoval. Sabo so vzele nekaj sto vjetnikov.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, generalmajor.

Srditi boji ob Lupkovskem prelazu, ob fronti Krosno-tuchow in ob Dunajcu.

Uradno razglašajo dne 21. decembra dopoldne: V Karpatih dobro napreduje naš napad v zgornjem obrežju Latorcze. Severnovzhodno od Lupkovskega gorskega prelaza, v fronti severno od Krosno-Tuchowa in ob Spodjem Dunajcu se vrše srditi boji.

Položaj v Južni Poljski se ni izpremenil.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, generalmajor.

Odbiti ruski napadi v Karpatih. — V dolini reke Biale je naša armada prodrla do Tuchowa. — Boji v Galiciji in južni Poljski.

Uradno razglašajo z dne 24. decembra opoldne: V Karpatih smo včeraj odbili sovražne sprednje čete v ozemlju reke Latorcze. Severnovzhodno od Lupkovskega gorskega prelaza se razvijajo večji boji.

Naši napadi iz fronte Krosno-Zakliczyn pridobivajo povsodi na prostoru. V dolini reke Biale so naše čete prodrle do Tuchowa.

Boji ob dolenjem Dunajcu se nadaljujejo.

Rusi so se torej v Galiciji z močnimi silami znova postavili boj.

V južni Poljski smo dosegli reko Nido.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, generalmajor.

Z nemško-francoskega in nemško-ruskega bojišča.

Na francoskem bojišču so Nemci odbili vse napade.

Poročilo Wolffovega urada dne 17. decembra dopoldne:

Pri Nieuportu so Francozi nadaljevali z napadom, toda brez vsakega uspeha. Tudi pri Zillebecku in La Bassee smo z velikimi izgubami za sovražnika odbili vse napadne poskuse. Naša artilerija je preprečila francoski namen, da bi pri Soissonu zgradili most preko reke Aisne.

Vzhodno od Reimsa smo razdejali neki francoski okop. Vrhovno armadno vodstvo.

Sijajen uspeh nemške mornarice na suhem.

O zmagi nemške mornarice na suhem poroča „Kreuzzeitung“ iz velikega glavnega stana dne 16. decembra:

Dne 11. decembra je ena cela francoska divizija poskusila predreti pri Lombardzide, severno od Nieuporta, našo bojno vrsto. Prehitelo je sovražnika 11 bataljonov mornariške artilerije in pehote in v naskoku navalilo nanj. Neki mornariški pehotni bataljon je z razvito zastavo napadel neko močno francosko postojanko. Po krvavi borbi je pognalo naših 6000 mož 15.000 Francozov v beg. Francozi so ostavili na bojišču veliko množico mrtvih in ranjenih ter izgubili nad 500 ujetnikov, med temi mnogo častnikov.

Boj pri Nieuportu še ni končan. — Ponesrečeni francoski napadi ob reki Somme. — Nemški uspehi v Argonih.

Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan 18. decembra dopoldne. Boj pri Nieuportu je za nas ugoden, vendar pa še ni končan. Francoski napadi med La

Bassejem in Arrasom ter na obeh straneh reke Somme so se ponesrečili; sovražnik je imel težke izgube. Le ob Sommi so izgubili Francozi 1200 ujetnikov in najmanj 1800 mrtvih. Naše izgube ne znašajo tam niti 200 mož.

V Argonih so nam prinesli naši lastni dobro ležeči napadi okoli 700 ujetnikov in nekaj vojnega orožja. Iz ostalih delov zapadne fronte ni poročil o nikakih posebnih dogodkih.

Vrhovno armadno vodstvo.

Poročilo Wolffovega urada. Veliki glavni stan 19. decembra dopoldne:

Na zapadu so včeraj sovražniki izvršili celo vrsto napadov.

Pri Nieuportu, Bixchote in severno od La Bassee boji še trajajo.

Zapadno od Lensa, vzhodno od Alberta in zapadno od Noyona smo odbili napad.

Vrhovno armadno vodstvo.

Francozi so ustavili svoje napade pri Nieuportu in Dixchote. — Nemški uspehi pri La Bassee in v Argonih.

Wolffov urad javlja: Veliki glavni stan, dne 20. decembra dopoldne:

Na zapadu je včeraj nasprotnik ustavil svoje brezuspešne napade pri Nieuportu in Dixchote.

V okolici La Bassee smo z velikimi izgubami za sovražnika odbili napade, ki so jih izvršili tako Francozi, kakor Angleži. Ujeli smo 200 mož (Indijce in Angleže). Pred našo fronto leži okroglo 600 mrtvih Angležev.

Pri Notre Dame de Lorette, jugovzhodno od Bethune, smo izgubili na nasprotnika nemški strelski jarek, dolg 60 metrov. Naše izgube so docela neznatne.

V Argonih smo malo napredovali in uplenili tri strojne puške.

Vrhovno armadno vodstvo.

Splošni francoski napad na celi črti odbit.

Poročilo Wolffovega urada. Veliki glavni stan, dne 21. decembra dopoldne:

Francoške napade pri Nieuportu smo odbili tudi včeraj.

Med Richebourgom in L' Avouc in ob kanalu D' Aire á La Basse so naše čete napadle postojanke Angležev in Indijcev. Zavzeli smo v naskoku sovražne strelske jarke in s težkimi izgubami vrgli sovražnika iz njegovih pozicij. Uplenili smo 1 top, 5 strojnih pušk, 2 metalca min ter ujeli 250 Angležev in Indijcev, med njimi 10 častnikov.

Okop pri Notre Dame de Lorette, ki smo ga dne 18. decembra izgubili na sovražnika, smo zopet osvojili.

V okolici Souain-Massiges, severovzhodno od Chalonsa, so včeraj Francozi izvršili srdit napad in so prodrli na nekem mestu do naših okopov. Toda vsi njihovi napadi so se razbili na našem ognju. Štiri častnike in 310 mož so Francozi ostavili v naših rokah. Veliko število padlih Francozov leži pri naših pozicijah.

V Argonih smo osvojili važno gozdno višino pri Le four de Paris, uplenili 3 strojne puške, 1 revolverski top ter ujeli 275 Francozov.

Z veliko srditostjo izvršeni francoski napadi severozapadno od Verduna so se popolnoma ponesrečili. Vrhovno armadno vodstvo.

Nova velika francoska ofenziva.

Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, dne 21. decembra dopoldne:

Veliko živahnost Francozov pred celo našo fronto pojasnjuje naslednje armadno povelje generala Joffra z dne 17. decembra 1914, ki smo ga našli pri nekem padlem francoskem častniku:

„Armadno povelje z dne 17. decembra 1913.

Ljuti in neprestani napadi tri mesece niso mogli predreti naše fronte. Povsodi smo se jim zmagovito uprli. Sedaj je prišel trenutek, da izrabimo, ojačeni na ljudeh in materijalu, njihovo slabost, ki se nam nudi.

Ura napada je bila.

Doslej smo nemškim četam kljubovali, sedaj pa gre za to, da jih steremo in da osvobodimo svojo zemljo definitivno od onih, ki so vdrli v njo. Vojaki! Bolj kakor kdaj se zanaša Francija na vaš pogum, na vašo energijo, na vašo voljo zmagati za vsako ceno. Zmagali ste že na Marni, ob Yseri, v Lotaringiji in v Vogezih; znali bodete zmagovati do končnega triumfa.

Joffre.“

Razbita ruska ofenziva proti Šleziji in Poznanjski. Odločilna bitka je končana. — Rusi se umikajo.

Poročilo Wolffovega urada, dne 17. decembra dopoldne:

Z vzhodne in zapadne pruske meje nimamo poročati ničesar novega.

Od Rusov napovedana ofenziva proti Šleziji in Poznanjskemu se je popolnoma razbila.

Sovražne armade smo v celi Poljski po trdovratnih, srditih frontalnih bojih prisilili, da so se umaknile. Sovražnika zasledujemo povsodi. V včerajšnjih bojih v Severni Poljski je izvojevala odločitev hrabrost zapadnopruskih in hesenskih polkov. Sadovi te odločitve se sedaj ne dajo pregledati.

Vrhovno armadno vodstvo.

Rusi na celi fronti na umiku.

„Corriere della Sera“ poroča: Ruska armada, ki je operirala na Poljskem, se je pričela na celi fronti Petrokov—Novo Radomsk—Wolbrom—Niepolomice—Rajbrot umikati. Avstrijska armada in nemške čete prodirajo zopet proti severovzhodu.

Poročilo Wolffovega urada. Veliki glavni stan, dne 18. decembra dopoldne:

Na vzhodno- in zapadnopruski meji je položaj neizpremenjen.

Na Poljskem sledimo umikajočemu se sovražniku. Vrhovno armadno vodstvo.

Rusi se drže ob Rawki in Nidi.

Wolffov urad javlja: Veliki glavni stan dne 20. decembra dopoldne:

Z vzhodno- in zapadnopruske meje ničesar novega.

V Poljski poskušajo ruske armade, da se drže v novi pripravljene poziciji ob Rawki in Nidi. Povsodi jih napadamo.

Vrhovno armadno vodstvo.

Odbit ruski napad pri Pilkallenu. — Nemci zasledujejo rusko armado.

Poročilo Wolffovega urada. Veliki glavni stan dne 19. decembra dopoldne.

Na vzhodnopruski meji smo odbili zapadno od Pilkallena ruski konjeniški napad.

V Poljski nadaljujemo z zasledovanjem.

Vrhovno armadno vodstvo.

Nova bitka na Poljskem.

Veliki glavni stan, dne 21. decembra dopoldne:

V vzhodni in zapadni Prusiji je položaj neizpremenjen.

Na Poljskem nadaljujemo z napadom na pozicije, v katerih se je sovražnik postavil v boj.

Vrhovno armadno vodstvo.

Pred odločitvijo na bojiščih.

Dunajska korespondenca „Die Information“ piše:

V zapadni Poljski in zapadni Galiciji se nadaljujejo boji. Kakor se zdi, so Rusi specijalno v Galicijo spravili na fronto sveže sile. — V Flandriji in na Francoskem, kjer so to pot napadalci Francozi in Angleži, so bili spopadi nekoliko živahnejši kakor prejšnji teden. V obče se lahko reče: odločitve še ni bilo nobene, toda v najbližjem času jo je pričakovati.

Z južnega bojišča.**Boji pred umikanjem v Srbiji.**

Graški listi priobčujejo: Kakor piše „Pester Lloyd“, se o bojih pred umikanjem naših čet iz Srbije poroča sofijskemu listu „Kambana“ iz Niša:

Boji so trajali od 3. do 8. decembra, 6 dni in 5 noči. Srbi so zbrali vse svoje sile. Celo od bolgarske meje so odposlali čete v boj. Boji so bili izredno hudi. Srbske izgube so bile zelo velike. Ceste so se nahajale v tako slabem stanju, da artilerija in tren avstroogrske armade nista mogla v taki sili pravočasno dohiteti, kakor je to zahteval ljut, obupen napad Srbov. Edino zato je armadno vodstvo ukazalo, naj se avstroogrske čete umaknejo. Nikakor ni umikanje povzročilo posebno srbsko junaštvo ali kak drug razlog v avstrijski armadi. Ko so avstroogrske čete izprevideli, da njih težki topovi in vozovi na omehčanih cestah ne morejo naprej, so bile prisiljene, da so se umaknile v ugodnejše ozemlje, ker izvedejo novo razvrstitev in čakajo ukaza za nove operacije.

Srbi so predvsem napadli četo, dve diviziji, podmaršala Krausa, ki je s težko artilerijo že obstreljevala srednje utrdbe Kragujevca. Ta skupina je zadala Srbom krvave izgube in je odbila vse napade z veliko silo.

Tudi čete, ki so prodirale iz Belgrada proti jugu, so odbile srbske napade, a morale so se umakniti, ker je to zahteval splošen strateški položaj. Tretji avstroogrski armadi je stala srbska premočna sila nasproti.

Tretja armada je stala na črti Rudnik—Gornji Milanovac. Srbe je močno pritiskala in je osobito takozvani akademski gardi, v kateri služijo samo inteligentni Srbi, zadala velike izgube. Kljub temu se je morala umakniti od Valjeva. Severna črta avstroogrskih čet je zadrževala napad srbskega levega krila in središča in je tako krila umikanje.

Vsi sofijski listi naglašajo, če tudi so zasedli Srbi svoje prejšnje postojanke in če tudi se je avstrijska armada po izvedenih junaških činih umaknila, srbska armada svoje zmage ne bo dolgo uživala, ker nova avstrijska ofenziva gotovo radikalno izpremeni položaj. Niti Srbi sami ne smatrajo izida teh bojev odločilnim in niti ne zakrivajo, da se prava vojska šele zdaj prične.

Nadvojvoda Friderik trdnjavskega poveljništvu v Krakovu.

Povodom končanja bojev pri Krakovu je izdal vrhovni armadni poveljnik feldmaršal nadvojvoda Friderik krakovskemu trdnjavskega poveljništvu tole povelje:

Med operacijami, ki so se vršile v zadnjem času v okolici Krakova, je bilo skupno delovanje trdnjave z armado na bojišču umestno in ukazano.

Izredni način, kako je trdnjavsko poveljništvo to izvršilo, ter na ta način mnogo pripomoglo k uspehu armade na bojišču, mi nalaga prijetno dolžnost, konstatirati zlasti te zasluge trdnjavskega poveljništva v Krakovu: Vedno razumevanje pomena vsake posamezne vršee se operacije tako v širšem, kakor v ožjem okrožju trdnjave: najširše, vsake zakasnitve prosto podpiranje s strani trdnjavskega poveljništva polno inicijative in dalekoglednosti; zlasti pa je naglašati, da je dala trdnjava skoro do popolnega izpraznjenja dele posadke in kolon vozov in municije na razpolago; dalje je trdnjavsko poveljništvo z izpadi in z ognjem težke artilerije — eno kakor drugo je bilo prav pogosto izvršeno na inicijativo trdnjavskega poveljništva — vedno zelo spretno poseglo vmes ter tako sovražnika delj časa zadržalo in ustavilo.

Na ta način je trdnjava uspešno pripomogla k dosegu cilja, ki je obstojal v tem, pred vsem ojačiti lastni armadi pripravljenost za boj in na drugi strani oslabiti sovražno armado in jo omajati.

Za to izrekam trdnjavskega poveljništvu v imenu najvišjega vojnega gospoda svoje posebno priznanje. To povelje je razglasiti četam.

Nadvojvoda Friderik.

Pred Kotorjem.

Graški „Tagesposti“ paročajo iz Kotorja: Dne 1. t. m.: Pred Budvo se je po daljšem času zopet pojavilo francosko brodoge. Spremljalo je transportne ladje, ki so najbrže vozile živila in vojni material Črnigori. Francoske torpedovke so poizkušale vdreti v zaliv, a so jih pravočasno opazili in obstreljevali. Izvemši nekaterih bojev pehote, v katerih se je odlikoval tudi nek vodi finančne straže, je bilo zadnje čase primerno mirno. Kadar naši letalci brenče po zraku, jih pozdravlja francosko-črnogorska artilerija. V okolici Kotorja se čuje vedno streljanje. Črnogorski ujetniki in mrtveci niso oboroženi le z rednim orožjem, marveč je vsak Črnogorec oborožen še z dvoreznim nožem in z ročnimi granatami. Mraz je zelo občuten. Celo morje je nekoliko zamrznjeno.

Tedenske novice.

(Razglas.) Na podlagi deželnega zakona z dne 18. februarja 1885 (dež. zak. št. 13) se s tem splošno naznanja, da morajo posestniki žrebcev, kateri hočejo v prihodnji spuščalni dobi spuščati svoje žrebce

za plemenitev tujih kobil, zglasti te svoje žrebce najpozneje do 31. decembra 1914 pri političnem okrajnem oblastvu, v čigar okolišu se nahaja stajališče žrebčevo. Dovoljeno je zglasti izvršiti pismo ali ustno; ob enem pa je naznaniti ime in priimek, potem stajališče žrebčevega posestnika, kakor tudi pleme, starost, barvo in stajališče žrebčevo. Za žrebce pod štirimi leti in za noriške žrebce pod tremi leti se sploh ne dajejo dopustila za spuščanje. Kje in kdaj bode izborna komisija zglašene žrebca pregledovala in zanje dajala dopustila, se bo ob svojem času razglasilo. — C. kr. deželna vlada za Kranjsko. V Ljubljani, dne 13. decembra 1914.

(Imenovanje pri južni železnici.) Imenovani so bili za adjunkte Vladimir Urban v Köflachu, Herman Pichler v Liebochu, Ivan Franzl, postajni načelnik v Kremsu, Ernst Franz v Rožni dolini, Schneider v Mariboru, Sebastian Uladin v Pesnici, Josip Kolenc v Radgoni, Ivan Dengg v Celju in Silvester Koch v Köflachu. Viljem Travasau in Stanko Kmauda sta bila imenovana za asistenta.

(Omejitev tovornega prometa na zagrebški progi Južne železnice.) Razglašeno se, da je južna železnica primorana za nekaj časa omejiti tovorni promet na zagrebški progi. Tudi že na potu se nahajajoče blago bo ustavljeno in izročeno odpošiljateljem. Odpošiljati pa se smejo tudi še v naprej: les, premog, živina, živila, ki se ne pokvarijo in brzo-vozni tovari.

(Najvišje cene za oves.) „Wiener Zeitung“ priobčuje ministrsko naredbo z dne 21. decembra 1914., ki določa najvišje cene za oves. Po tej naredbi se ne smejo pri prodaji ovsa na debelo prekoračiti te-le maksimalne cene za meterski stot: Na Nižjem in Gornjem Avstrijskem 25 kron, na Solnograškem 25½ krone, na Štajerskem, Koroškem, Kranjskem, v Gorici, Trstu in v Istri 26½ krone, na Tirolskem in Predarliskem 27½ krone, na Češkem 23½ krone, na Moravskem in v Šleziji 24 kron in v Dalmaciji 27 kron. Naredba stopi v veljavo dne 25. dec. 1914.

(Nova vojna cigareta.) Danes je prišla na Dunaju v promet nova vrsta cigaret z označbo „Galicia“. 90 vinarjev od vsake sto komadov se vporabi za akcijo v prid gališkim beguncem na Dunaju. Komad velja 6 vinarjev.

(Omejitev letošnjega božičnega prometa.) C. kr. ravnateljstvo državne železnice naznanja: Ker se vsled izrednih razmer rabi železniški obrtni material za druge svrhe, ne more uprava državne železnice letos o božičnih praznikih odrediti v svrhu obvladanja zvišanega osebnega prometa odredbe v istem obsegu, kakor druga leta. Na to se opozarja občinstvo s pripomnjo, da se bodo letos o božičnih praznikih prevažali civilni potniki le po razmerju razpoložljivih prostorov in da se ne jamči za brezpogojno prevažanje.

(Čevlji bodo dražji.) Zveza trgovcev s čevlji je z ozirom na podražitev usnja in drugih čevljarjskih potrebščin sklenila nastaviti primerno večje cene za čevlje.

(Požar.) Pretekli četrtek je zgorela kočja posestnika Ivana Čiča v Velikem brdu pri Postojni. Čič se nahaja v vojni. Škoda znaša 2700 kron ter je z varovalnino le deloma krita.

(Kako se pošilja denar vojnim ujetnikom v Srbiji.) Mednarodna poštna nakaznica (katero je dobiti tudi v trafikah) se izpolni tako-le: 1.) Zgoraj

v sredi na določenem mestu se napiše v številkah in besedah poslani znesek v frankih, prostor za adresu se izpolni: An das k. k. Geldbestellamt in Wien I. 2.) V desno rubriko, ki je sicer določena za znamke se napiše: Kriegsgefangenensendung. Gebührenfrei in ponovi znesek na primer 50 fr. 3.) Na levem odrezku se napiše naslov odpošiljatelja. Na drugi strani odrezka (ki je navadno določena za pismena sporočila) se napiše natančni naslov adresata brez vsakega pristavka. — Kurs za te poštne proste pošiljatve je 1 krona = 1 frank.

Razne stvari po svetu.

(Roparji na bojišču.) Pri okrožnem sodišču v Dunajskem Novem mestu je zaprtih 192 Rusinov, ki so za časa bojev v Galiciji plenili in ropali v Turki, v malem obmejnem kraju na gališko-ogrski meji. Proti dvajsetorici izmed teh se je vršila te dni obravnava. Vsi obtoženci so bili obsojeni v ječo od 2 do 3 mesece.

(Natakar, predsednik ljudovlade v Mehiki.) V Mehiki, kjer se menjavajo vlade in predsedniki ljudovlade kakor slabo in lepo vreme, je bil za predsednika izvoljen general Guttierrez. Novi predsednik Mehike je bil še pred šestimi leti v mestu Olivedo natakar v neki večji kavarni.

(Vojaška prepoved preklinjanja.) Pravi vojak in krepka kletvica sta že od nekdanj neločljivo spadala skupaj. Splošna vojna dolžnost nas je navadila na civiliziran vojaški tip, nekako na onega, ki nam ga kapucin v „Wallensteinovem ostrogu“ pred- očuje tako živo. Pravemu današnjemu vojaku ne samo da ni potreba kleti, pridejo razmere, ko celo ne sme ... Neki holandski poveljnik vsaj je te dni izdal to-le povelje: „Od več strani mi je prišlo na ušesa, da čete druge divizije še vedno prehudo kolnejo in rabijo grde izraze. Izrecna moja želja je, da se temu čimprej napravi konec.“ Neki odstavek v povelju kaže na to, da v holandski armadi ne samo navadni vojaki, nego tudi častniki ne zametavajo krepkih kletvin. — Ako so pa res holandski vojaki toliko slabši od vojakov drugih armad?

(„Pa je šel!“) „Königsberger Volkszeitung“ piše: Pri vasi E. so se pojavile ruske stranske patrolje, dočim so šle glavne čete po oddaljeni glavni cesti. Posamezen jezdec se je približal mali hiši kočarja G. ter je vstopil v sobo. Hišni gospodar se je skrtil. Rus je zahteval od žene, ki je bila sama v sobi, naj mu da hrupa. Prinesla je kruh in ga položila na mizo. Ravno je hotel vojak maslo namazati na kruh, ko je stopil v sobo otrok. Ta je ogledoval Rusa in se nasmešnil. Nič se ni zgodilo. Pa stopi v sobo drug otrok, pa še eden in še eden. Rus postane resen in ogleduje otroke. Pa pride v sobo še štiri in sedmi in končno osmi otrok. Tedaj pa je položil Rus kruh nazaj na mizo. Zdaj je pogledoval ženo in otroke, zdaj kruh in maslo. V obeh so se mu zasvetile solze. Spomnil se je pač lastne rodbine. Naenkrat je vstal, porinil kruh, maslo in nož od sebe, pogledal še enkrat številno rodbino, pa je šel, ne da bi rekel besedico.

(Visoka plima na Norveškem.) Iz Kristijanije poročajo, da je izredno visoka plima razdejala dne 8. decembra mnogo stavb ob norveški obali. V Kristijaniji se je dvignila gladina morja 2 metra nad normalo. Blago, ki je bilo nakopičeno na mostovih, obrežjih in drugod, je po večini uničeno. V Frederikstadu so bila poplavljeni vsa nižje ležeča stanovanja.

Po cestah so se morali prebivalci voziti v čolnih. Mestna železnica in elektrarna sta razdejani. V Addi se je nemški parnik „Friedrich Wilhelm“ odtrgal od boj ter se je usedel na obrežje. Promet ob obali je zelo moten. Mnogo ladij se je potopilo. Škoda cenijo na več milijonov.

(Izza prvega obleganja Przemysla.) Graški „Arbeiterwille“ priobčuje zanimivo pismo, v katerem opisuje neki vojak v plastičnih slikah prvo obleganje Przemysla. V pismu pravi med drugim: „V času od 20. septembra do 3. oktobra so Rusi vsak dan po večkrat napadli trdnjavo. Pri vsakem takem napadu so imeli ogromne izgube, a vkljub temu niso dosegli ničesar. Težki artilerijski loji so se vršili neprestano. Rusi niso štedili ljudi, niti streliva, imeli pa so najmanj še enkrat toliko topov in municije kakor mi. Boj za Przemysl nadkriljuje na srditosti daleč borbo za Port Artur. To je dokazano s tem, da so Rusi med obleganjem, za katero so rabili štiri armadne kore, izgubili nič manj kakor 50.000 mož, več kakor 100 topov in mnogo trenov. Pri obrambi se je najbolj odlikovala artilerija, zato je bilo tudi največ topničarjev odlikovanih s hrabrostno svetinjo. Da v trdnjavi nismo živeli v izobilju, je pač razumljivo. Plačevali smo hlebček kruha po 2 kroni, liter navadnega vina, ki stane sicer 80 vinarjev, po 4 krone, guljaž po 2 kroni, 1 cigareto po 1 krono itd. Podajem sliko nočnega napada: Ob 8. zvečer. V mestu je povsodi tema, nikjer ni nobene luči, ulice so prazne, ker je moralo oditi vse civilno prebivalstvo, v privatnih hišah stanuje vojaštvo. V daljavi gore že več tednov vasi, prav sedaj je vžganih petero. Nebo je krvavordeče razsvetljeno, dim in smrad napolnjujeta ozračje, ognjeni plamen šviga visoko pod oblake, ker piha silen veter. Rusi se nahajajo v onih vaseh, za to smo jih bombardirali in zažgali. Grmenje topov in pokanje pušk se neprestano sliši že ves popoldne. Rusi streljajo hitro, daleč in zelo dobro, to se pravi artilerija, zakaj pehota ni dosti vredna. Nameravajo napasti fore N., M in P., za to obstreljujejo s toliko silo te utrdbe. Hočejo pač doseči, da dozore te utrdbe za naskok, to se pravi, prisiliti hočejo topove v forih, da umolknejo, razbiti hočejo infanterijske okope in uničiti žičnate ovire. Čim se je to deloma posrečilo, odrede, da izvrši pehota, odeta v plašč temne noči, naskok na utrdbe. Previdno se plazijo bližje in bližje, toda naši projektorji so jih odkrili. Takoj na to jamejo naši topovi in strojne puške bljuvati smrt in pogin v sovražnikove vrste, toda le-te se ne dajo premotiti in ustrašiti, vedno bližje in bližje se plazijo k utrdbam. V takšnih trenutkih so živci napeti do skrajnosti. Samo kdor je sam to doživel, lahko pojmi, kakšna čustva obvladajo v takih hipih celo najhrabrejšega junaka, kakšna vznemirjenost se v takih momentih loti vsakogar. Sovražnik je oddaljen od žičnih ovir samo še par metrov. V tem trenutku pretrese silen pok ozračje, ogromni stebri dima in ognja se dvigajo proti temnemu nebesnemu svodu, nečloveški kriki bolesti oglušne strašno detonacijo, zračni pritisk meče na tla vse, kar živi, kar stoji. Grozota! Razmesarjena človeška trubla frče po zraku, kri teče v potokih, potem zopet zavlada tema, a topovi pojo naprej svojo smrtno pesem. Bila je to podzemna mina, na katero je zadel sovražnik. Za trenotek se ustavijo sovražne kolone. Toda sovražnik se je zopet odpomogel in že se nahaja zopet pred utrdbami. Sovražni saperji so že priskočili k žičnemu plotovju in so jeli bliskoma sekati bodeče žice. Svoje junaštvo plačujejo z življenjem. Za njimi se vale nove mase, ki stopajo preko

mrtvih trupel svojih tovarišev in nadaljujejo započeto delo. Naše karteče prično s svojim krvavim poslom in učinkujejo strahovito. Cele kolone padajo na tla, preko njih pa drve vedno nove čete. Toda vsak korak naprej znači za napadalce smrt in pogin. Več metrov visoko so že nakopičena mrtva trupla, a preko njih se vale neprestano nove mase, število sovražnikov se zdi neskončno. So to grozni trenutki morjenja in ubijanja. Borilec lije pot in kri v potokih po telesu, a nihče se ne zmeni zato. Vsakdo vidi pred sabo samo kri in zopet kri, dim in ogenj. Iz človeka postane zver, ki hlepi po novi, topli, puhteči krvi...“

(Uniformne čepice za srednješolce) se uvajajo na vseh dalmatinskih zavodih. Gimnazijci imajo na čepicah črko G, realci črko R in učiteljski črki P. Uniforme, ki jih je predpisala šolska uprava, se letos še ne bodo nosile.

(Kako napada ruska pehota.) Dunajski „Fremdenblatt“ piše: Inozemski vojaški strokovnjak nam poroča, da je ruska vojna uprava izdala tik pred vojno nove predpise o infanterijskem boju. Za postopanje pehote v boju velja z ozirom na sovražno streljanje, na napade neprijatelja in podobno, načelo svobodnega nastopa posameznih oddelkov. V ožgled sovražnikovemu streljanju je predpisana rojna črta. Tudi rezerve smejo slediti v razvezanem nastopu. Prodirati je praviloma v skokih, v manjših in večjih skupinah, kakršen je pač teren, uporabiti je pri tem vsako naravno kritje, toda ne da bi se s tem zadržavalo postopanje. Zlasti se naj na ta način vrši ojačenje sprednjih oddelkov. Bočno kretanje naj se v sovražnikovem ognju ne izvršuje, frontalni napadi pa se naj koncentrirajo čim največ na objetje. Za strelski boj je predpisano poedino streljanje, ki naj se vrši počasi, naglo pa le na povelje in z gotovim številom patron. Za posebne slučaje pa so „radi moralnega učinka“ pripuščene tudi salve, tako na primer na velike cilje, pri nočnih naskokih ali proti njim in pri preganjanju bežečega sovražnika. O poveljevanju pri streljanju so izdelani zelo natančni predpisi, ki so podobni našim. Obširno se pečajo novi ruski predpisi tudi z vprašanjem, je li in v koliko je dovoljeno posameznim strelcem, oziroma skupinam streljati brez povelja, ko dosepejo do prve strelne črte (prve vrste pred sovražnikom), oziroma je li koristno streljati že poprej. En nazor pravi, da je boljše neprijatelja čim preje napasti in ga oškodovati iz čim največje daljave, ne pa se izpostavljati izgubam le pasivno. Proti temu se navaja, da so posamezni strelci iz daljave in proti večinoma kritim ciljem brezuspešni in da se na ta način le strelivo zapravlja. Uspešno da je namreč le gosto obstreljevanje večjega prostora, pri čemer more poveljničnik učinko kontrolirati. Ta drugi nazor zmaguje. Infanterija se ima v zmislu tega principa vezati pred vsem v takozvanem rojnem streljanju, v ocenjevanju oddaljenosti in podobnem, ne pa toliko v sigurnosti zadetja znanih ciljev. Posebno važnost polagajo novi ruski predpisi tudi na bajonetni boj kot zadnje sredstvo za poraz sovražnika. Naskok z bajonetom ni izvršiti le tedaj, če je sovražnik že v strelnem ognju uničen ali omajan, temveč tudi tedaj, kadar ga s streljanjem ni mogoče poraziti. Take naskoke je eventualno ponavljati, dokler se sovražnik ne umakne. Čim se umakne, morajo nanj navaliti sveže čete, one, ki so izvršile naskok, pa naj drže prvotno sovražno pozicijo.